

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2009. gada 4. februārī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Juris Jelāgins, tiesneši Kaspars Balodis un Aija Branta,

sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Haralda Ignata (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) konstitucionālo sūdzību (pieteikums Nr. 5/2009),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu izvērtēt Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 13. panta atbilstību Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk – Konvencija) 8. pantam un Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 96. pantam.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu lieta par likuma atbilstību Satversmei ir piekritīga Satversmes tiesai, bet saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 6. punktu Satversmes tiesai ir piekritīga lieta par Latvijas nacionālo tiesību normu atbilstību tiem Latvijas noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem, kuri nav pretrunā ar Satversmi.

2. Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka viņam ir ģimene – viņš dzīvo „faktiskā laulībā” ar Agnesi Akmani kopš 2007. gada 11. februāra, bet

2007. gada 8. novembrī viņiem piedzimis dēls. Pieteikuma iesniedzējam ir arī vecāki un divas māsas. Kopš 2008. gada 25. augusta viņš atrodas izmeklēšanas cietumā. Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 13. pants Pieteikuma iesniedzējam liedzot tiesības uz ilgstošu tikšanos ar saviem ģimenes locekļiem, līdz ar to nesamērīgi ierobežojot Pieteikuma iesniedzējam Satversmē un Konvencijā noteiktās tiesības uz ģimenes dzīvi.

3. Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 13. pants noteic apcietinātā tiesības. Šā panta 5. un 6. punkts paredz, ka apcietinātajam ir tiesības:

„5) sazināties ar personām ārpus izmeklēšanas cietuma sarakstoties, kā arī ne retāk kā reizi nedēļā izmantojot izmeklēšanas cietuma tālruni (taksofonu). Atļautais sarunas ilgums ir ne mazāks kā piecas minūtes. Izdevumus par saraksti sedz apcietinātais, bet par telefonsarunām – apcietinātais vai persona, ar kuru viņš sarunājas;

6) uz stundu ilgu tikšanos ne retāk kā reizi mēnesī ar radniekiem vai citām personām izmeklēšanas cietuma administrācijas pārstāvja klātbūtnē”.

Savukārt šā panta otrā daļa paredz, ka minētās tiesības var ierobežot izmeklēšanas tiesnesis vai tiesa.

Lai arī pieteikumā *expressis verbis* apstrīdēts Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 13. pants kopumā, no pieteikuma juridiskā pamatojuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs apstrīd šo pantu tiktāl, ciktāl tas liedz apcietinātajam tiesības uz tādu satikšanos ar ģimenes locekļiem, kas būtu ilgstoša un nenotiktu cietuma administrācijas pārstāvja klātbūtnē.

Līdz ar to pieteikumā pēc būtības apstrīdēti Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 13. panta 6. punkta vārdi „stundu ilgu” un „izmeklēšanas cietuma administrācijas pārstāvja klātbūtnē” (turpmāk – apstrīdētā norma).

4. Satversmes tiesas likuma 19.² pants noteic, ka „konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt ikvienu persona, kura uzskata, ka

tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai”.

No Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas un 19.² panta sestās daļas 1. punkta izriet, ka pieteikumā nepieciešams juridiski pamatot apstrīdētās normas neatbilstību katrai pieteikumā norādītajai augstāka juridiskā spēka tiesību normai. Turklāt ir jāpamato, ka tieši šī neatbilstība izraisa Pieteikuma iesniedzējam Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu.

Attiecībā uz apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 96. pantam pieteikums atbilst Satversmes tiesas likumā noteiktajām prasībām – tajā sniegts pamatojums viedoklim, ka apstrīdētā norma aizskar Pieteikuma iesniedzējam Satversmē noteiktās pamattiesības. No pieteikuma gūstams ieskats, ka Pieteikuma iesniedzējam nepastāv iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums, kāpēc papildus apstrīdētās normas atbilstībai Satversmes 96. pantam būtu vērtējama tās atbilstība arī Konvencijas 8. pantam. Līdz ar to pieteikums par apstrīdētās normas atbilstību Konvencijas 8. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktam.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt pēc Haralda Ignata konstitucionālās sūdzības (pieteikums Nr. 5/2009) lietu „Par Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 13. panta 6. punkta vārdu „stundu ilgu” un „izmeklēšanas cietuma administrācijas pārstāvja klātbūtnē” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 96. pantam”.

2. Atteikties ierosināt pēc Haralda Ignata konstitucionālās sūdzības lietu par Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 13. panta atbilstību Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. pantam.

3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz 2009. gada 6. martam iesniegt Satversmes tiesai savu atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas

2. kolēģijas priekšsēdētājs

J. Jelāgins